

ako hoče. Da, še celó kazalo bi, da potegnemo meč zoper Bismarka, in ponižamo ošabno prusko Nemčijo tako, kakor si je zaslužila zavolj zavratnega napada na nas l. 1866, zavolj preganjanja katoličanov, zavolj silnih vojaških stroškov, v katere nemirni Bismark vse sosedé posiluje. Naposled je še omeniti velike nevarnosti za nas, ako bi se zvezali z Bismarkom. Kajti v slučaju vojske ima Nemčija dosta dela samo s Francozi in tedaj bi vsa ruska in italijanska sila zavalila se na nas! Boljše tedaj, ako Bismark svoj plen brani sam; če propadne, tem boljše za nas! Presilno njegovo zmago nad Rusi in Francozi pa zamoremo vsakako zabraniti.

Kakšni so freimaurerski domoljubi!

(„Cillier-Zeitung-1“ za „pošnofanje“).

Celjski poslanec dr. Forregger je dne 7. nov. 1874. javno v državnem zboru dunajskem hvalil freimavrerja. Njegova troblja „Cillier-Zeitung“ pa v 55. številki l. l. pravi, da je freimaurerjem pred vsem skrb za varstvo obstajajoče države (Wahrung . . . und Achtung der bestehenden Staatseinrichtungen). V pojasnilo bodi dopis dunajske „Deutsche-Zeitung“, ki mesenca februarja 1872. objavlja sledečo domoljubje v freimavrerskem smislu!

„Budapešt. Zavolj nekih prajzovskih denarjev proti velikanska in sramotna pravda (Skandal-Process). L. 1866. je Bismark hotel Avstrijo v srce zadeti (menda sedaj tudi še volk ni ovca. Ured.) in je v ta namen skušal na Ogerskem ljudi zoper avstrijskega cesarja spuntati. Nabral je tudi kardelo magjarskih prostovoljcev pod vodstvom generala Klapke. Dalje je Bismark grofu Božidarju Czaky-ju in plemenitašu Komaromy-ju izročil veliko penéz, naj bi na Ogerskem punt zoper cesarja sprožili. Toda prenačlej pruskej zmagi tega ni treba bilo. Zato je pred 4 tedni plem. Komaromy odšel v Berlin, da bi o prejetih penézih račun položil. Ali Bismark je račun in denarje pustil Komaromy-ju. (Lehko, ker je itak 30 milijonov srebrnih tolarjev prejel vojne odškodnine. Ured.) Toda Komaromy neče jednako ravnati z onimi, katerim je on Bismarkovih denarjev izročil, ter sedaj namerjava tožiti grofa Ludvika Karoly-ja in Belo Kegleviča, ki sta prejela 100.000 tolarjev ali 150.000 fl., da bi sprožila punt na Ogerskem. Jaz (dopisnik iz Budimpešte) pa mislim, da bo Bismark, poizvedevši za ovo pravdo, ves svoj upliv porabil, ter tako sramotno pravdo zatrl.“

No, zgodilo se je tako. Pravda se je brž zadušila. Toda začudení Avstrijanci sedaj iz tega sami lahko sprevidimo marsikaj, posebno pa kakšnost freimavrerskega domoljubja. Kajti general Jurij Klapka in grof Božidar Czaky sta znana freimavrerja in celo odbornika „izvršilnega odbora velikega orijenta za Ogersko“ v Budimpešti, Waitz-erboulevard hiš. št. 47. Predsednik je Ju-

rij Jovanovič, državni podtajnik v ministerstvu za nauk in vero. General J. Klapka zastopa v odboru berlinsko-prusko ložo „k 3 svetovnim krog-ljam“, katerej so ogerski freimavrerji“ podredjeni.

Kdor ima oči, ta naj spregleda, kdor ušesa, ta naj čuje. „Cillier-Zeitung-i“ pa rečemo: ako jeni freimavrerji niso boljši domoljubi, kakor sta Klapka in Czaky, potem vemo, pri čem da smo! Freimavrersko domoljubje v smislu prekucenih in puntarjev zoper svitlega cesarja in obstoječe avstrijsko cesarstvo Klapke in Czakyja zasluži vislice, ne pa zagovora v novinah, ki v Avstriji izhajajo! In kaj pa zaslužio take novine?

Gospodarske stvari.

Oreh (juglans regia). Njegova prireja in velika koristnost.

II. Brž ko se je sad iz drevesa snel, mora se na prozračnem mestu raztrositi pa ne na debelo, da ne zaduhli. Vsak dan je treba orehe nekoliko preobrniti, da se od vseh strani enakomerno suše. Najlepše se orehi ohranijo, ako se v ribjih mrežah za sušenje pod strešjem razobesijo.

Oreh služi za pomizek, dokler je še frišen in se jedru koža prav luši; pa tudi pozneje posušeni so orehi priljubljen prigrizek pri mizi. Zeleni sad se okoli kresa z lupino vred skuha in v cukru z začimbo vloga. Na dalje se sirov v krljičke reže in z cukrom vred v palinko ali žganje vloga, od koder se toliko priljubljeni orehovi liker dobiva. Najbolj pa se orešji sad porablja, da se iz njega orehovo olje preša. Po zimi, ko so se jedra že do dobra posušila, se orehi stolčejo, in jedra iz njih vzamejo in iz njih olje preša. Navadno se dobiva ali se šteje od 100 liber orehovitih jeder ali kravic po 50 liber olja. Tako orehovo olje je izvrstno jedilno olje in dobro baljeno služi tudi malarjem, da sive barve namesijo. Orehovo olje ostane še pri mrazu od 12 stopinj tekoče in čisto, še le pri 14 stopnjah mrazu se zgošči in še le, če mraz na 22 stopinj poskoči, otrpne in in trdo postane.

Po onih krajih, posebno na južnem Nemškem, kjer je poljedelstvo v visokem razcvetu in kjer so zemljišča visoke cene, se orehovo drevo ne zasaja preveč, zato, ker je visoko in košato in veliko senco dela, tako, da posajenim sadežem več škode dela, kakor pa drevo samo na sebi dobička vrže. V drugih krajih pa, kjer je zemlja manj skopa, se z velikim pridom sadi. Za dragoceno pohištvo je orehov les dosti bolj obrajtan, ko pa Mahagonijev les. Zavoljo tega stoji tudi v visoki ceni pri mizarjih. Posebno prijetnega pogleda je plameno prižasti les spodaj konec debla, in začetek korenine in ravno tako zgoraj, ko se vejevje začne razraščati. Zato je treba, kedar se oreh podira, na to gledati, da se deblo s kore-